

HAVENINVENTARISATIE 2023

Een inventarisatie van charterhavens in Nederland

Aambeeldstraat 20, 1021 KB Amsterdam
info@debbz.nl www.debbz.nl

DE BBZ

De BBZ, Vereniging voor Beroepschartervaart, is de brancheorganisatie voor de Nederlandse chartervaart. Als belangenvereniging voor eigenaren én bemanning is de BBZ actief op verschillende niveaus. We overleggen met plaatselijke en landelijke overheden over de regelgeving. Wij zijn de vraagbaak voor alle belanghebbenden; niet alleen voor onze leden maar ook voor havenautoriteiten, overheden en de gasten aan boord van de schepen. De BBZ zet zich in voor een duurzame, veilige en rendabele vloot van motor- en zeilpassagiersschepen, zodat het Nederlands maritiem erfoed kan blijven varen.

contact

Met vragen over deze Haveninventarisatie of over de aanwezigheid van charterschepen in havens, neem contact op met

Cockie Schilperoort
cockie@debbz.nl
0651592999

ONTWIKKELINGEN

Bevindingen

Op basis van de informatie die we van de charterhavens hebben gekregen, kunnen we de volgende conclusies trekken:

- Prijzen voor een overnachting stijgen nog elk jaar.
- Het aandeel van de toeristenbelasting in de totaalprijs wordt steeds groter. In 2020 was dit 47%, in 2021 54% in 2023 59%.
- In steeds minder havens zijn elektra en water inbegrepen bij het havengeld. In plaats daarvan wordt er afgerekend naar verbruik. Veelal via apps als Connectforshore en AanUit.net.

Havengeld en toeristenbelasting

Prijs voor een overnachting

35 Havens hebben gegevens aangeleverd over hun tarieven en voorzieningen. Deze data zijn terug te vinden in de tabel op pagina 9.

Graag wil de BBZ concreet maken wat deze tarieven inhouden voor een eigenaar; hoeveel moet hij/zij nu betalen voor een overnachting.

Op basis van gegevens uit de 'Schependatabank' van de BBZ is er berekend dat de gemiddelde lengte van een zeilend charterschip in 2023 29,84 meter is, en van een motorschip 41,15 meter. Dit levert vervolgens een gewogen gemiddelde lengte van (afgerond) 32 meter op. Het gemiddelde aantal

bedden op de motorschepen is 26,1, op de zeilschepen waar overnacht kan worden is dit 22,6. Het gewogen gemiddelde is dan (afgerond) 24 personen. Aangezien de toeristenbelasting vrijwel in alle havens alleen berekend wordt over overnachtingen hebben we bij deze berekening het gemiddelde aantal passagiers op de dagtochtschepen buiten beschouwing gelaten.

Op basis van dit gemiddelde schip, 32 x 6 meter met 24 personen zijn we de prijzen gaan berekenen. Deze prijzen **excl. BTW** zijn terug te vinden in de staafdiagrammen op pagina 5 t/m 7.

In 2019 werd gemiddeld € 59,38 voor een overnachting betaald, in 2021 € 74,09 en in 2023 € 83,59. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het gemiddelde van 2023 niet gebaseerd is op dezelfde havens

Deze prijs is opgebouwd uit havengeld, toeristenbelasting, als deze geheven wordt en op eventueel andere verplichte toeslagen als kadegeld, afvalbijdrage of reserveringskosten.

In sommige havens worden verschillende tarieven berekend voor motorschepen en zeilschepen. Zo betaalt in **Harlingen** een motorschip €123,04 en een zeilschip met dezelfde afmetingen € 65,11. In de haven van **Texel** betaalt een zeilschip € 1,13 per meter en € 10 servicekosten voor elektra, water en gebruik van het sanitair. Motorschepen betalen € 1,42 per meter en betalen apart voor elektra.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting begint een steeds belangrijker rol te spelen en zorgt voor grote prijsschommelingen. Waar het liggeld vaak geleidelijk stijgt, kan de (invoering van) toeristenbelasting ineens grote stappen maken. En elke gemeente kiest zijn eigen weg. Hieronder een greep uit de door de havens aangeleverde informatie:

- In 9 van de 35 havens werd in 2023 geen toeristenbelasting geheven.
- In **Stavoren** en **Makkum** wordt geen toeristenbelasting per persoon betaald, maar wordt dit geheven over 3/4 van de maximumcapaciteit aan passagiers.
- Op **Texel** hoeven scholieren geen toeristenbelasting te betalen. Vanaf 2024 wordt dit wel berekend voor de begeleiders van de scholen en voor de bemanning aan boord.
- Op **Terschelling** wordt niet alleen toeristenbelasting geheven over de overnachting, maar er wordt ook op de dag van aankomst toeristenbelasting gerekend. In de praktijk betekent dit dat de chartervaart dubbel toeristenbelasting betaalt, omdat schepen over het algemeen maar één nacht blijven liggen. De prijzen voor Terschelling die hieronder genoemd staan betreffen steeds de prijs van de eerste dag. Blijft een schip langer dan één nacht in de haven dan verandert het tarief van € 127,68 naar € 81,60 per nacht.
- In **Harlingen** wordt gerekend met vaste tarieven afhankelijk van de lengte van het schip. Daar betalen schepen korter dan 20 meter € 9,60, schepen tussen 20 en 25 meter € 14,40, tussen 25 en 30 m € 18,00 en schepen langer dan 30 meter € 26,40.
- Het belastingtarief varieert tussen € 1,00 p.p.p.n. in **Lelystad** tot € 3,01 in **Volendam** en **Edam**.

'Aantiktatief'

15 van de 35 havens hanteren een speciaal tarief als schepen niet overnachten, maar gedurende de dag voor korte tijd afmeren. Dit zogenaamde 'aantiktatief' varieert tussen 50% tot maximaal 75% van het overnachtingstarief. **Ameland** wijkt hiervan af; als een schip korter dan 2 uur in de haven ligt, dan wordt er € 6,20 berekend. In de havens van **Súdwest-Fryslân** doet de onlogische situatie zich voor dat er voor een kort verblijf € 37 berekend wordt ongeacht de lengte van het schip. Dit betekent met een tarief van € 1,15 p/m dat schepen die korter zijn dan 32 meter meer moeten betalen aan liggeld voor een kort verblijf dan voor een overnachting.

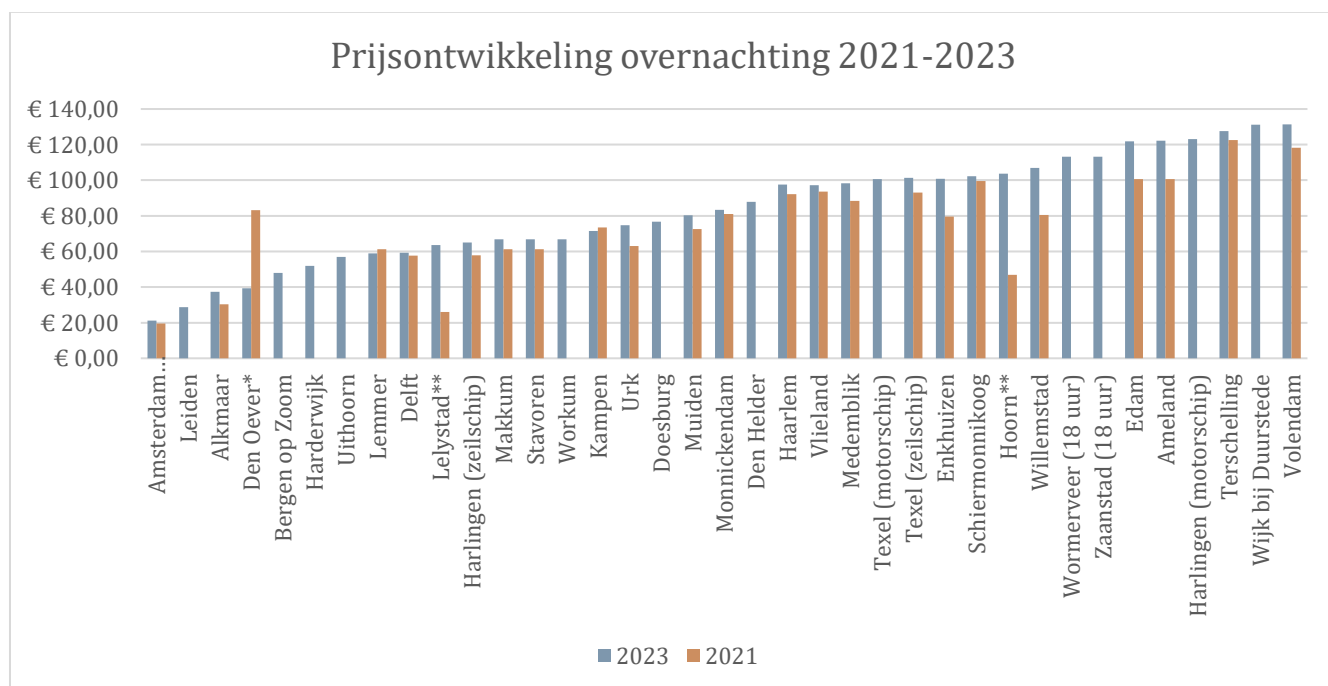
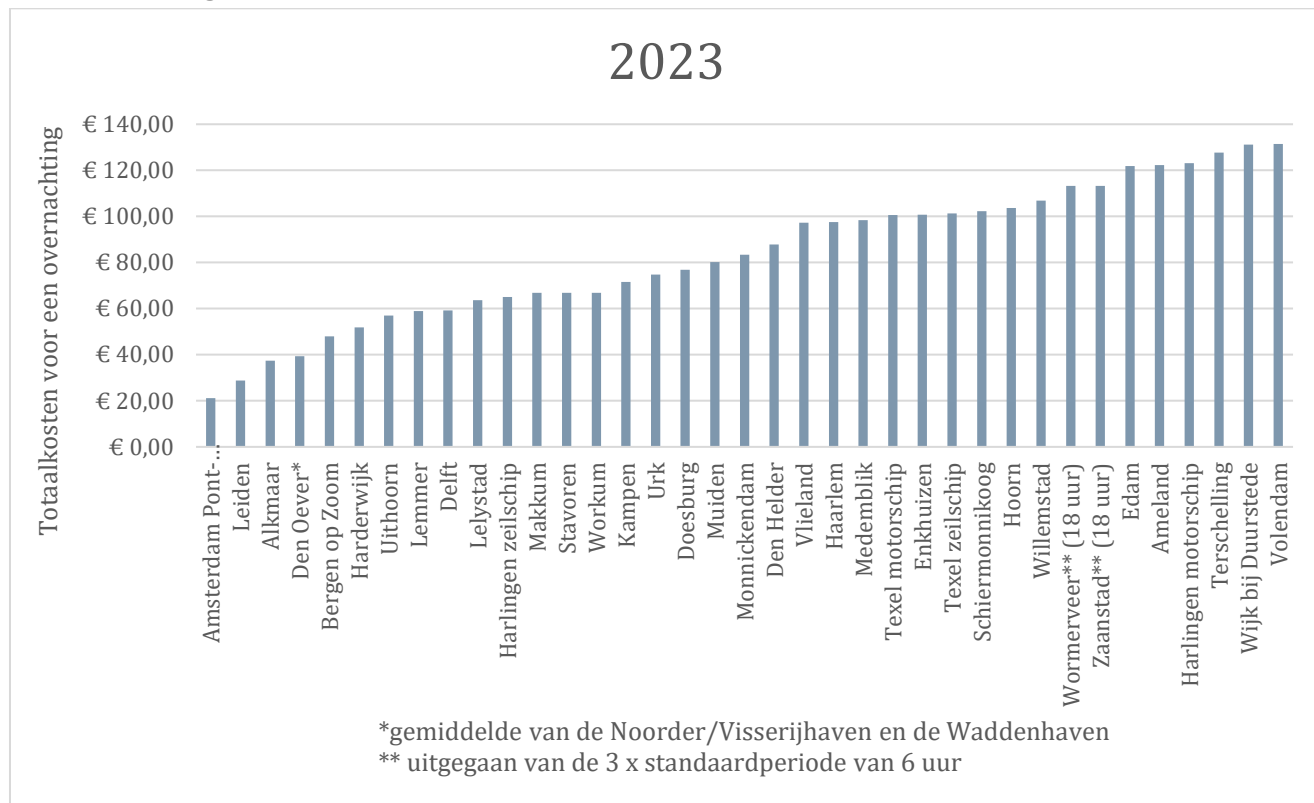
Ook zijn er havens die een kort bezoek aan de haven stimuleren door geen havengeld te rekenen.

Faciliteiten

In deze inventarisatie wordt niet meer beschreven over welke faciliteiten de havens beschikken. We vragen nu rechtstreeks aan de leden van de BBZ in welke havens zij de voorzieningen (als elektra, stroom, toiletgebouw, mogelijkheden voor afvalafgifte) te kort vinden schieten. Het eerste wat daarbij duidelijk werd is dat er steeds meer behoefte is aan stroompunten met hogere amperage. Deze behoefte zal alleen nog maar toenemen. Ook charterschepen moeten, vanwege de door de overheid getekende Maritieme Green Deal, streven naar de halvering van de emissies in 2030 en (vrijwel) emissieloos varen in 2050. Er zal steeds meer overgeschakeld worden naar batterijen, elektromotoren en brandstofcellen op niet fossiele brandstoffen, waarvoor veel elektriciteit nodig is. Ook wordt de behoefte aan vuilwaterafgiftepunten steeds groter. Vanaf 2025 geldt er een lozingsverbod op het oppervlaktewater voor schepen met 13 t/m 49 passagiers (voor schepen ingericht voor meer dan 49 of minder dan 13 passagiers geldt dit verbod al). Uit een onderzoek van de BBZ blijkt dat bijna 80% van de vloot dagelijks hun vuilwatertank leegt. Vooralnog zijn er geen goedgekeurde betaalbare en compacte boordzuiveringsinstallaties voor kleinere schepen. Dit betekent dus dat in alle havens waar de chartervloot afmeert aansluitpunten op het riool nodig zijn. In steeds minder havens zijn elektra en water inbegrepen bij het havengeld. In plaats daarvan wordt er afgerekend naar verbruik. In **Lemmer** wordt het minst betaald voor water: €1,70 voor 1000 liter. In **Harderwijk** en **Delft** kost dit € 10,00. Ook de tarieven voor elektra variëren sterk, in **Den Oever** betaal je € 0,24 per kW, in **Texel** € 0,70. Overigens blijkt dat havens steeds minder zicht hebben op de tarieven van water en elektra. De levering en betaling van deze voorzieningen worden steeds meer uitbesteed aan externe bedrijven met apps als AanUit.net of Connectforshore.

CIJFERS EN TABELLEN

Hieronder het overzicht van de kosten die een schip van 32x6 meter met 24 passagiers betaalt voor een overnachting:

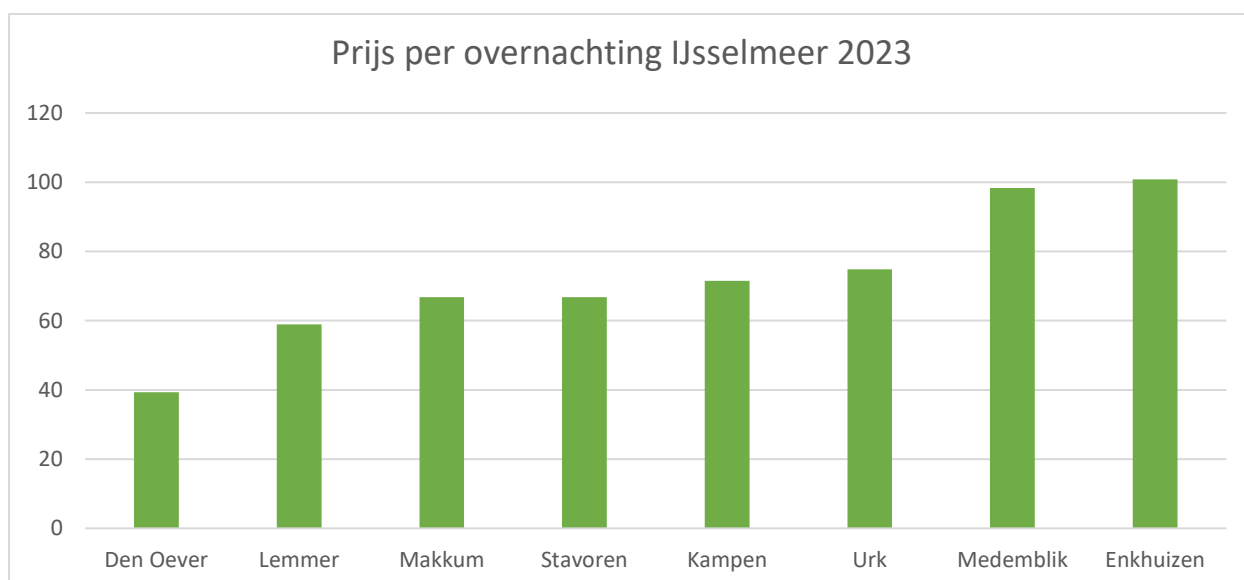
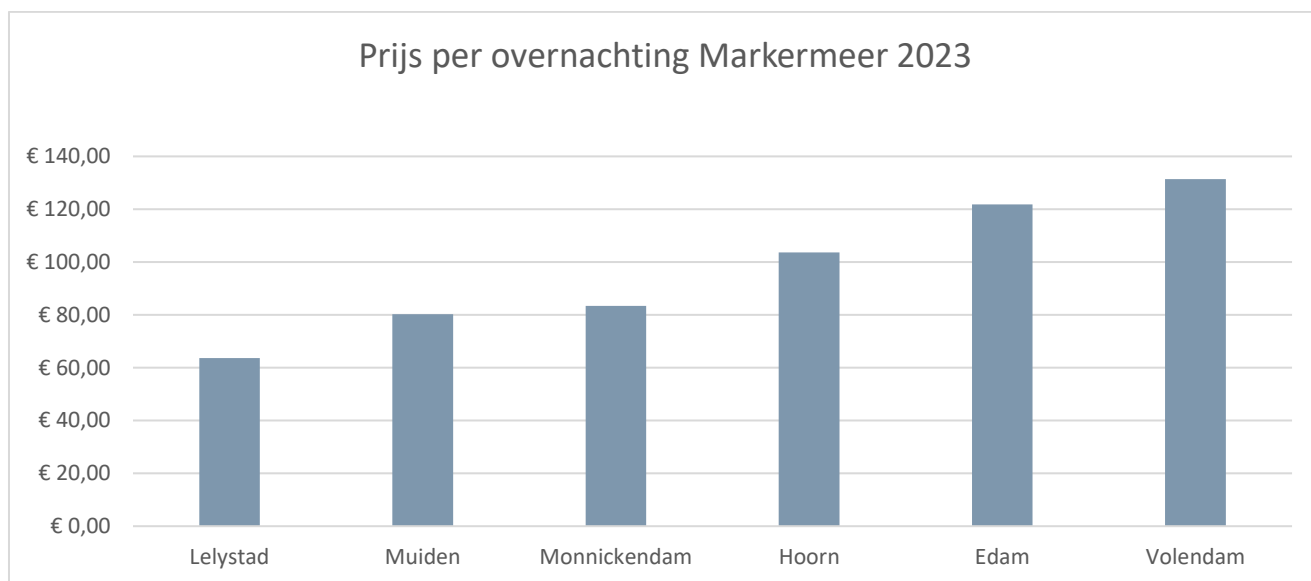

* Het grote verschil in tarief bij Den Oever is te verklaren uit het feit dat in 2021 (abusievelijk) de

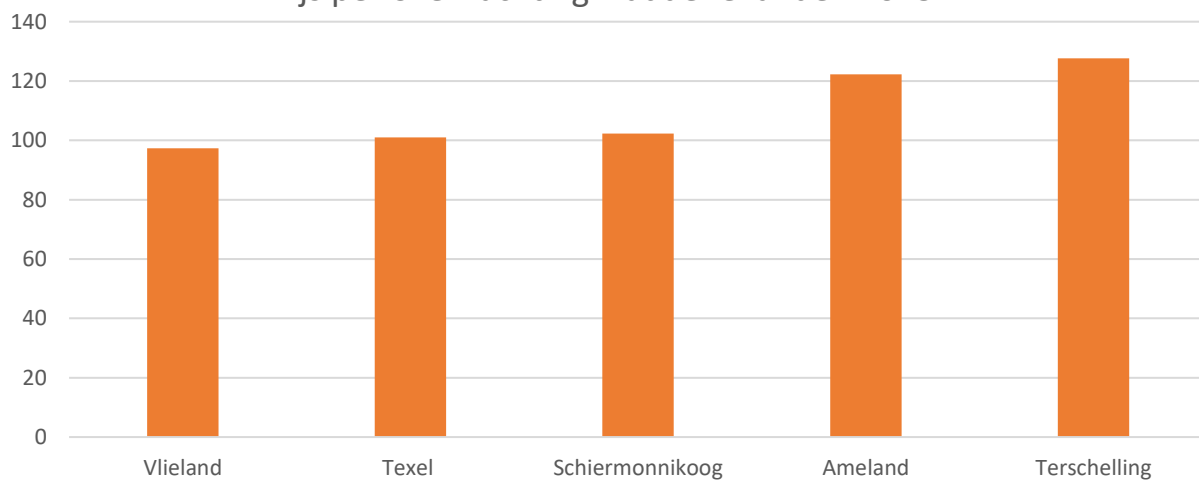
toeristenbelasting is meegerekend in de totaalprijs en in 2023 niet meer. Deze belasting wordt niet berekend aan charterschepen.

** Bij Hoorn en Lelystad is het grote verschil te verklaren omdat deze havens in 2021 geen havengeld berekenden in verband met Corona.

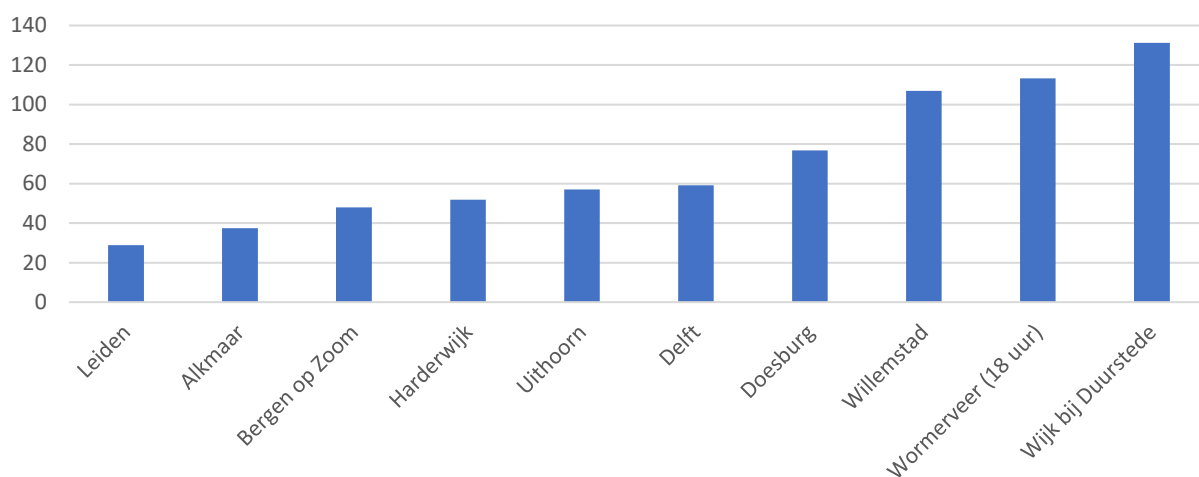
In 2021 was de prijs van een overnachting gebaseerd op 26 personen en in 2023 op 24 personen. Dit wekt de indruk dat er in sommige havens (waar toeristenbelasting per persoon wordt geheven) in 2023 de tarieven gedaald zijn. Ook bleek dat sommige tarieven die vermeld stonden voor 2021 inclusief BTW waren, waardoor eveneens de indruk ontstaat dat havens in 2023 goedkoper zijn geworden Dit is echter in geen enkele haven het geval. Wel hebben sommige havens sinds 2021 geen verhoging ingesteld.

Prijs per overnachting waddeneilanden 2023

Prijs per overnachting havens motorschepen 2023

2021

	havengeld per meter	overige heffingen	toeristen- belasting	totale prijs per overnachting
Alkmaar	€ 0,95			€ 30,40
Ameland	€ 1,85		€ 1,59	€ 100,54
Amsterdam pontsteiger	€ 0,61			€ 19,52
Amstersedam Veemkade	€ 0,61			€ 19,52
Delft	€ 1,80			€ 57,60
Den Oever	€ 1,38		€ 1,50	€ 83,16
Edam	€ 1,25		€ 2,33	€ 100,58
Enkhuizen	€ 0,92		€ 1,93	€ 79,62
Gouda	€ 0,56		geen ivm corona	€ 17,92
Haarlem	€ 1,40		€ 2,00	€ 96,80
Harlingen	€ 0,78	€ 0,31/m kadegeld	€ 1,10	€ 57,81
Hellevoetsluis	€ 0,69		€ 0,93	€ 46,26
Hoorn	€ 0,00 ivm corona		€ 1,80	€ 46,80
Kampen	€ 1,08		€ 1,50	€ 73,56
Lelystad	€ 0,00	€ 1,50 voor vuil	€ 1,00	€ 26,00
Makkum	€ 1,40		€ 1,25	€ 77,30
Lemmer	€ 0,94		€ 1,20	€ 61,28
Medemblik	€ 1,46		€ 1,60	€ 88,32
Middelburg	€ 2,10	afval € 50 per m3	€ 2,75	€ 138,70
Monnickendam	€ 0,99		€ 1,90	€ 81,08
Muiden	€ 0,97		€ 1,60	€ 72,64
Schiermonnikoog	€ 1,74		€ 1,69	€ 99,62
Stavoren	€ 1,40		€ 1,25	€ 77,30
Terschelling	€ 1,03		€ 1,78 (x 2)*	€ 125,52
Texel	€ 1,08		€ 2,25	€ 93,06
Tholen	€ 1,60		€ 1,00	€ 77,20
Urk	€ 0,75		€ 1,50	€ 63,00
Vlieland	€ 40,38 (30-35m)		€ 2,05	€ 93,68
Volendam	€ 1,80		€ 2,33	€ 118,18
Willemstad	€ 1,49		€ 1,26	€ 80,44
Zierikzee	€ 0,60		€ 1,46	€ 57,16

* voor de eerste nacht geldt het dubbele tarief

2023

	havengeld per meter	verplichte heffingen	toeristen- belasting	totale prijs per nacht
Amsterdam Pont- steiger/Veemkade	€0,11/m2**			€ 21,12
Leiden	€ 0,15/ m ²			€ 28,80
Den Oever	€ 0,17/m2 (Waddenhaven)**			€ 32,64 Waddenhaven
	€ 0,24/m2 (Noorderhaven/ Visserijhaven)			€46,08 Noorder/Visserijhaven
		0,35 p/m reserver.kstn		
Alkmaar	€ 0,82			€ 37,44
Bergen op Zoom	€ 0,25/m2***			€ 48,00
Harderwijk	€ 0,27/m2			€ 51,84
Uithoorn	€ 1,78			€ 56,96
Lemmer	€ 0,94		€ 1,20	€ 58,88
Delft	€ 1,85			€ 59,20
Lelystad	€ 1,24		€ 1,00	€ 63,68
Makkum	€ 1,15		€ 1,25	€ 66,80
Stavoren	€ 1,15		€ 1,25	€ 66,80
Workum	€ 1,15		€ 1,25	€ 66,80
Kampen	€ 1,11		€ 1,50	€ 71,52
Urk	€ 0,80	€ 12 servicekosten	€ 1,55	€ 74,80
Doesburg	€ 0,70		€ 1,60	€ 76,80
Muiden	€ 1,09	€ 16 reserv.kstn	€ 1,89	€ 80,24
Monnickendam	€ 1,07		€ 2,05	€ 83,44
Den Helder	0,26/m2		€ 1,58	€ 87,84
Vlieland	<20 m € 33,46 20-25 m € 37,71 25-30 m € 42,20 30-35 m € 46,64 35-40 m € 50,96 >40 m € 52,05		€ 2,11	€ 97,28
		0,35 p/m reserver.kstn		
Haarlem	€ 1,20		€ 2,00	€ 97,60
Medemblik	€ 1,64		€ 1,91	€ 98,32
Enkhuizen	€ 1,20		€ 2,60	€ 100,80
Texel	€ 1,13 zeilschip € 1,42 motorschip	€ 10 servicekosten voor zeilschepen	€ 2,30	€ 101,36 zeil € 100,64 motor
Schiermonnikoog	€ 1,78		€ 1,89	€ 102,32
Hoorn	€ 1,85		€ 1,85	€ 103,60
Willemstad	€ 1,29	€ 32,45 reserver.kstn	€ 1,38	€ 106,85
Wormerveer (18 uur)****	€ 4,72			€ 113,28
Zaanstad (18 uur)****	€ 4,72			€ 113,28

Edam	€ 1,55		€ 3,01	€ 121,84
Ameland	€ 1,95		€ 2,52	€ 122,28
Harlingen zeilschip	€ 0,13/m ²	€ 0,35/m kadegeld*	<20 m €	€ 65,11 zeil
Harlingen motorschip	€ 0,37/m ²	€ 0,52/m kadegeld	9,60	€ 123,04 motor
		€ 0,28/m	20-25 m €	
		afvalbijdrage	14,40	
			25-30 m €	
			18,00	
			>30 m €	
			26,40	
Terschelling	€ 1,11		1,92 (x2)	€ 127,68
Wijk bij Duurstede	€ 75,00 <60 m	€ 25,00 reserver.kst	€ 1,30	€ 131,20
Volendam	€ 1,85		3.01	€ 131,44

* Van maandag 12.00 uur tot vrijdag 12.00 uur is geen kadegeld verschuldigd. Voor de nauwkeurigheid hebben we 3/7 van dit kadegeld meeberekend in de totaalprijs.

** 7 dagen geldig

*** 14 dagen geldig

**** Er kan gereserveerd worden voor € 1,18 per 6 uur, dus € 4,72 p/m per 24 uur. Omdat schepen vaak niet langer dan 18 uur in de haven liggen zijn we uitgegaan van € 3,54 p/m (3 x 6 uur)